

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

م
ع
ر
م

Yazarın Diğer Eserleri:

- Arapçanın Dehlizleri
 - Arapça - Türkçe Kardeşliği
 - Hz. Yusuf Kıssası 111 Ayet & 111 Mesaj
 - Notlar (Kıssadan Hisseye - Hisseden Hayata)
 - 114 Âyet & 114 Mesaj
-

Nebevi Deryadan İnciler

40 HADİS MESAJ

İBRAHİM
ORUÇ

ARAPÇACI

40 HADİS MESAJ

DİL VE DİN - 2

ISBN | 978-605-72449-0-1

41587 sertifika numaralı Muarrib Yayınları'nın 41. eseridir.

İbrahim Oruç tarafından kaleme alındı.
Yayın Yönetmenliğini **Muhammed Yasin Can** üstlendi.

Kapak **Muhammed Yasin Can** tarafından tasarlandı. Mizanpaj **Duran Aydos** tarafından yapıldı; Arapça metinde 16 punto Scheherazade fontu, Türkçe metinde 11 punto Alegreya fontu kullanıldı.

1. Baskı, Mart 2023, İstanbul

© Eserin yayın hakları anlaşmalı olarak Muarrib Yayınları'na aittir.

Yapım, Publishing and Media (P&M)

Baskı, Yılmaz Basım-Yayın (Mat. Ser. Nu: 49749)

MUARRIB®
ARAPÇA EĞİTİM-YAYIN-MEDYA

Aziz Mahmud Hüdai Mah. Tepsi Fırını Sok. No:9/3

Üsküdar/İstanbul

0 850 304 17 58 – 0 530 225 21 81

muarrib.com

iletisim@muarrib.com

@muarrib (facebook, youtube, instagram, twitter, telegram, tiktok)

Alfabeyi, elif ile ba'yı ve nasara ile yensuru'yu bana belleten,
rehberliğini ve terbiyesini daima üzerimde hissettiğim ve beni her daim

*“Öğrettiklerimi başkalarına öğret, seninle beraber kabre gelmesin,
faydalı ilme dönsün, amel-i salih ile birleşsin ki Sadaka-i Câriyen olsun”*

diye öğütleyen ilk Hocam

Değerli Merhûme Anneciğime;

Kendisinden yıldız istediğimde bana gökyüzünü getiren ve
ilim hayatım boyunca her zaman desteğini iliklerime kadar hissettiğim

Kıymetli Babacığım;

Mensubu olmakla onur duyduğum Diyanet İşleri Başkanlığı'nda görevli

Muhterem Hocalarım ve tüm mesai arkadaşlarıma,

Kitabın oluşum sürecinde ve zaman zaman mesajların derinliğinde
yol alabilme adına fikir dünyama yapmış olduğu katkılarından dolayı

Aziz Dostum Murat UÇAR'a;

Özellikle internet tabanlı tüm platformlarda çalışmalarımı takip ederek
soru ve talepleriyle kitabın yazımına yön katan

Arapça, Türkçe ve tüm dil sevdalılarına;

Satırlarımızı zaman zaman alıntıladığım veciz sözleriyle süsleyen,
sadırlarımıza tesir eden **Gönül İnsanlarına;**

Kitabın başından sonuna kadar tüm yazım aşamasında
en büyük destekçim olan Değerli **Eşime, kızım Sare Betül'e, Aileme;**

İthafen...

ÖN SÖZ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

Rahman ve Rahim olan Allah'ın Adıyla!

Hamd, âlemlerin Rabbi olan Allah'a aittir. Salat ve selam, Peygamberimiz Hazreti Muhammed'e, (sallallahu aleyhi ve sellem) O'nun ailesine, ashabına ve onun yolundan giden herkesin üzerine olsun.

Kıymetli Okurlarımız!

Arapçanın Dehlizleri, Arapça - Türkçe Kardeşliği, Hz. Yûsuf Kıssası - 111 Âyet & 111 Mesaj, Kıssadan Hisseye, Hisseden Hayata Notlar ve 114 Âyet & 114 Mesaj adlı çalışmalarımızdan sonra *40 Hadis & 40 Mesaj* isimli eserimizle yolumuza devam ediyoruz. Bu çalışmamızda, Sevgili Peygamber Efendimizin ﷺ bizlere verdiği bazı önemli mesajlar üzerine durarak farklı hadis-i şeriflerin verdiği değerli mesajları, âyet-i kerimeler ile hadis-i şerifler üzerinde durulan konuları, bunların bizlere verdiği dersleri ve öğütleri hep beraber görmüş olacağız. Diğer taraftan bu kitapla, sosyolojik veya psikolojik vb. alanlarda çalışma yapanlara ve bu alanlarla ilgili olan kişilere edinilen bilgiyi, bilgilerin tecrübesini, kendi dünyamız ve fikir yapımız ekseninde akılda kalıcı örneklerle güçlendirerek yeni ve farklı ufukların açılmasına vesile olmayı amaçlarken, bu çalışmamızın zengin bilgi, birikim, düşünce ve fikir kazanımına dönüşmesini Yüce Allah'tan ﷻ temenni etmekteyiz.

Müjdedci, Uyarıcı ve Şâhit Olan Peygamber!

يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ شَاهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا

Ey Peygamber! Biz, seni gerçekten bir şahit, bir müjdeleyici ve bir uyarıcı olarak gönderdik.

Yolumuzu Aydınlatan Kandil Olan Peygamber!

وَدَاعِيًّا إِلَى اللَّهِ بِإِذْنِهِ وَسِرَاجًا مُنِيرًا

Biz, seni Allah'ın izniyle kendi yoluna çağırın bir davetçi, etrafını aydınlatan ve karanlıkta kararanları beyazlatan bir ışık ve bir kandil olarak gönderdik.

Ahzab, 46

Değerli Okurlarımız!

40 *Hadis & 40 Mesaj* isimli kitabımızda, Hadis-i Şeriflerde verilen farklı ve önemli mesajlar üzerinde duracağız. Kitabımızda, zaman zaman hadis-i şeriflerde geçen bazı kelimelerin kökenine kadar inilerek, farklı bir bakış açısı ile oluşan bazı değerlendirmelerin üzerinde durulmaktadır. Kitabımızda geçen bu değerlendirmelerin, Hadis-i Şeriflerin anlaşılacak için okunmasına, üzerinde düşünülmesine ve ilgili alanların araştırılmasına vesile olmasını temenni etmekteyiz. Hadis-i Şerifler, hepimize, ilmî hakikatler, hayata dair yol gösterici ebedî mesajlar ve Arapçanın verdiği geniş mesajlarda edebî öğütler sunmaktadır.

Yüce Rabbimiz tarafından bize verilen akıl, büyük bir nimettir ve hakikatleri anlamamız için en önemli vesiledir. Buradan hareketle; aklımızı, zihnimizi ve fikrimizi asla yok saymamalıyız, sayamayız da... Derin düşünmekten ve sürekli araştırmaktan asla vazgeçmemeliyiz. Kur'ân-ı Kerim, bizlere, kendisini anlamamız için ikram ve ihsan edilerek sunulmuştur. Kur'ân-ı Kerimi okuyup anlayarak hayatımızın her alanından sahasına ve tabandan tavana kadar uyguladığımız müddetçe, o azîz, hakîm ve mübârek olan kitabın emrine uyarak batıl çukuruna ve zifiri karanlık olan kuyulara düşmekten kaçınabiliriz.

Yüce Rabbimiz, Peygamber Efendimizi ﷺ âlemlere rahmet olarak göndermiştir:

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

Resûlüm! Biz, seni âlemlere ancak rahmet olarak gönderdik.

Enbiyâ, 107

Okuyan ve okuduğundan ibret alan ve dersler çıkaran nesiller, geleceğin ilmî, irfânî ve ahlakî mimarî yapısının en güzel bir biçimde şekillenmesinde büyük önem taşımaktadırlar. Bir toplumda bilgin ve kültürlü insanların sayısı

ne kadar çok olursa, o toplum bir o kadar gelişecek ve ilerleyecektir. Kur'an-ı Kerim ve Hadis-i Şerifler, toplumun bilinçlenmesi, kendini yetiştirmesi, insanlara ve çevresine saygılı kişiler olması bakımından, hepimize çok önemli mesajlar aktarmaktadır.

Kitabımızda ele alınan bazı mesajların önemine binâen, bazı hadis-i şerifler altında o ilgili mesajlara tekrar tekrar değinilme durumu söz konusudur. Bunun yanında *40 Hadis & 40 Mesaj* kitabımız ile *114 Âyet & 114 Mesaj* kitabımız arasında benzer mesajlar verilerek iki kitabın kendi içerisindeki verdiği mesajların ortak yönüne temas edilmekte olup bazı benzer mesajlar, bu iki kitapta da farklı âyet-i kerimeler veya hadis-i şerifler altında tekrar ele alınmıştır.

Kitapta Sizleri Neler Bekliyor?

- Hadis-i Şeriflerin Verdiği Önemli Mesajlar!
- Hadis-i Şeriflerin Hayata Dâir Verdiği Bazı Sosyolojik Mesajlar!
- Hadis-i Şeriflerin Ruhumuza Dâir Verdiği Bazı Psikolojik Mesajlar!
- Hadis-i Şeriflerin Gayret, Sabır, Başarı ve Ödüle Dâir Verdiği Mesajlar!
- Hadis-i Şeriflerin Dostluk, Samimiyet ve Vefâya Dair Verdiği Mesajlar!

Saygıdeğer Okurlarımız!

Her kitabın ön sözünde ya da giriş kısmında, “bu kitapta yazım, ifade, noktalama hatası vb. durumlardan dolayı okuyucularımızdan özür diliyoruz” gibi ifadeler görebilirsiniz. Kur'an-ı Kerim'in girişinde ise **ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيْهِ** “Bu, kendisinde asla şüphe, çarpıklık ve karışıklık bulunmayan bir kitaptır” âyet-i kerimesi (Bakara, 2/2) bulunmaktadır. Buradan hareketle; bu kitabımızda tespit ettiğiniz ve düzeltilmesi gereken her türlü hatayı, eksiği veya sürç-ü klavyeyi, bir sonraki baskısında düzeltilmesi için arapcanindehlizleri@gmail.com elektronik posta adresinden ulaştırmanız, bizleri ziyadesiyle memnun edecektir. Rabbim, hatalarımızı affetsin ve ayaklarımızı yolunda sabit kılarak son nefesimize kadar nefsimizi ve neslimizi dininin hadimi eylesin.

Gayret bizden, takdir ve tevfiğ Allah'tandır.

İbrahim ORUÇ
Mart 2023, Ankara

İÇİNDEKİLER

Ahlaklı Olmak!	13	Komşu Hakkı!	73
Ana - Baba Hakkı!	16	Konuşma Her İşittiğini!	76
Ele Emeği, Göz Nuru!	19	Kötüye ve Kötülüğe Engel Olmak!	79
En Büyük Sığınaklardanır Dua!	22	Kur'ân-ı Kerim'i Öğrenmek ve Öğretmek!	82
En Güzel Hediye: Güzel Terbiye	25	Laf Taşıma Yük Taşı!	85
En Güzel Sadaka: Tebessüm	28	Merhametli Olmak, Onu Hak Etmek!	88
Et ve Kemik Gibidir Onlar!	31	Metni Kısa Ama Kapsamı Geniş Fermân!	91
Gerçek Zenginlik!	34	Müslüman Emindir Müslümandan!	94
Güzel Söz ve Sadaka!	37	Namazdır Kulu Yücelten ve Yükselten!	97
Haset Değil Hasat Et!	40	Nasihat Olan Din!	101
Hatalıların En Hayırlısı Kimdir?	43	Sakın Bu Üç Duadan!	104
Hayra Götürmek!	46	Selamdır Esenlik!	107
İki Defa Yanılmaz Mümin!	49	Sevgi ve Saygı!	110
İki Büyük Nimet!	52	Sûret Değil Sîrettir Önemli Olan!	113
İyi Yapmalıyız İşimizi!	55	Süreklilik Önemlidir!	116
Kaçın ve Sakın Zandan!	58	Önemli İlişkiler	119
Kalbe Dikkat!	61	Temizlik ve İmân!	123
Kardeştir Ancak Onlar!	64	Utanmıyorsan Dilediğini Yap!	126
Kendin İçin Ne İstersin?	67	Vermek mi Almak mı?	129
Kırmayın Aynaları!	70	Zorlaştırma Kolaylaştır!	132

Ahlaklı Olmak!

إِنَّ خَيْرَكُمْ أَحْسَنُكُمْ أَخْلَاقًا

Sizin en hayırlınız ahlâkı en güzel olanınızdır.

Buhârî, Edeb, 39

- Ahlakın güzelliğidir, kelamın ise olgunluğunun göstergesi... Sarıl ahlaka ve bırakma onu!
- Ahlak, insanı diğer canlılardan ayıran ve üstün kılan önemli bir özelliktir.
- Ahlâk, bir toplumdaki iyi ya da kötü sayılan davranışlar manzûmesidir; yani sıralı, tertipli ve düzenli değerler bütünüdür. İnsanın manevi özellikleri, erdemli oluşu, iyi ve ahlaklı olma yolunda attığı adımlarının ve tutumlarının iyi ve hoş yönleri ahlak olarak tanımlanmaktadır.
- Dilini, gönlünü, ruhunu ve kalbini, yalan-dolan, fitne-fesat ve hasetle besleyenlerin ortak noktası, his körlüğü, basîret tıkanıklığı, şuur kaybı, bilinç yoksunluğu, fikir eksikliği, akıl yokluğu ve ahlakın en temel yapı taşı olan utanma duygusunu kaybetmeleridir maalesef...
- Ahlakın en temel yapı taşı **utanma duygusu** olup önemli bir ölçüsü de şöyledir:

Sırları gömmek, ayrılığın âdâbındandır.

- İslamdır ancak en güzel ahlak:

الْإِسْلَامُ حُسْنُ الْخُلُقِ

İslam güzel ahlaktır.

Buhârî, Hüsnü'l-Hulk, 27

- Peygamber Efendimiz ﷺ bu hadis-i şerifiyle İslam'ı "güzel ahlak" olarak özetleyerek aslında bizlere güzel ahlakın pratikteki yansımaları adına çok önemli mesajlar vermektedir:

↳ İslam güzel ahlaktır demek, ahlaklı olmaktır, ahlaklı davranmaktır ve ahlaklı yaşamaktır.

↳ İslam güzel ahlaktır demek, namazın, orucun, zekatın, haccın ve bu ibadetlerin, kişinin hayatında etkisini bırakmayı ve amacına uygun olarak bir ahlak oluşturmayı hedeflemesidir.

- İnsanların benimsemiş oldukları iyi, hoş ve güzel olan davranış biçimlerine, edindiği o seçkin ve üstün huya güzel ahlak denilmektedir. Kişinin nefesine hakim olarak kibirlenmek, alay etmek, gıybet etmek, koğuculuk yapmak, riyakarlık, cimrilik ve yalan söylemek gibi kötü huylardan kaçınması ve bu sayılan kötü huyların aksine iyi ve güzel olan huyları edinmesidir güzel ahlak...

- En üstün ahlak Peygamberimize ﷺ aittir:

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ

Ey Rasûlüm! Şüphesiz ki sen,
insanlığa örnek olacak büyük bir ahlak üzeresin!

Kalem, 4

↳ Hepimiz, Peygamberimizi ﷺ örnek almak ve öncelikle onun güzel ahlakını takip etmekle yükümlüüz. Bir müslüman, yaptığı her işi ve kalbinden geçenleri bile Allah'ın ﷻ bildiğine inanarak yapmalıdır ki bütün davranışlarına dikkat etsin imtihan olan şu hayatta...

- Dosdoğru olmaktır güzel ahlak:

فَاسْتَقِمْ كَمَا أَمَرْتُ

Emrolunduğun gibi dosdoğru ol!

Hûd, 112

- ↳ Peygamber Efendimizin ﷺ belini iki büklüm eden ve saçlarını ağartan ama bizim dikkatimizi bile çekmeyen âyet-i kerime budur.
- ↳ Ancak doğru olursan kazanırsın; rüzgara göre eğilerek yön değiştiren, kalıba göre şekil alan, ilke ve çizgi tanımayan, ahlak ve edep dışına çıkan hiçbir mücadele ve gayret, zafer kazanamaz ve asla başarıya da ulaşamaz!
- İslam güzel ahlaktır demek;
 - ↳ İnsanlara karşı her zaman yumuşak davranmak ve nazik konuşmak!
 - ↳ Başkalarının işlediği hatalar karşısında, onları son derece yumuşak bir ifadeyle uyarmak ve onları üzmeyecek bir tarz ve uslûpla hatalarını söyleyerek düzeltmek!
 - ↳ İnsanın, nefesine; kendisine, nesline; yakınlarına, arkadaşlarına, sevdiklerine, çevresine ve Allah'a ﷻ karşı olan bütün görevlerinde dikkat etmesi için gerekli uyarıları yapmaktır güzel ahlak...
 - ↳ İnsanlara karşı sevgi, saygı, hürmet, hizmet, merhamet, edep, hayâ, nefse hâkimiyet, tevazu, adalet ve benzeri konularda son derece tiziz olmak demektir güzel ahlak...
- Arapçada; Hâlik خَالِقُ Yaratan, Hilkat خَلْقَةُ Yaratılış, Hulk خُلُقُ Huy, kişilik, mizaç, Halk خَلْقُ ise toplum, yaratılanlar vb. anlamlara gelmekte olup aynı kökten gelen Ahlak أُخْلَاقُ var ya, işte o أُخْلَاقُ Ahlak, aldığımız nefes kadar, içtiğimiz su gibi hayatî olan bir şeydir. Rabbim, onu hiçbir zaman başımızdan eksik etmesin. Âmîn...
- Özetle; Ahlâk, insanın, bütün insanlar başta olmak üzere diğer canlılarla olan ilişkilerinde nasıl davranması ya da nasıl davranmaması gerektiğini gösteren önemli değerler içeren kanun ve yargılar bütünüdür.